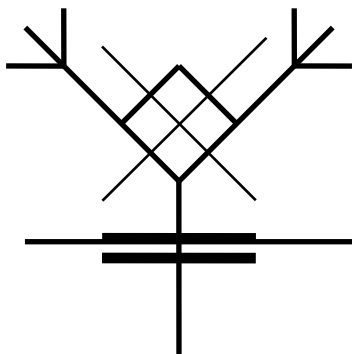

KULDĪGAS NOVADA PAŠVALDĪBA KULDĪGAS MĀKSLAS UN HUMANITĀRO ZINĪBU VIDUSSKOLA

IZM reģ. nr. 4113901189, Pētera iela 5, Kuldīga. Kuldīgas novs, LV-3301, tālr./fakss 63323463,
e-pasts kmhzv@kuldiga.lv, www.kmhzv.kuldiga.lv

Iekšējie noteikumi Kuldīgā

28.11.2025.

KMHZV/1.9/25/28

KĀRTĪBA PAR DIREKTORA UN PEDAGOGA RĪCĪBU, JA TIEK KONSTATĒTA FIZISKA VAI EMOCIONĀLA VARDARBĪBA PRET IZGLĪTOJAMO

*Izdoti saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma
72.panta pirmās daļas 2.punktu,
Vispārējās izglītības likuma 10.panta trešās daļas 2.punktu,
Ministru kabineta 22.08.2023. noteikumu Nr.474
“Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo profilaktiskā veselības aprūpe,
pirmā palīdzība un drošība izglītības iestādes un
to organizētajos pasākumos” 13.punkta 1.apakšpunktu*

I Vispārīgie jautājumi

1. Kārtības par Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas (turpmāk – izglītības iestāde) direktora un pedagogu rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo (turpmāk – kārtība), mērķis ir novērst fizisku vai emocionālu vardarbību pret izglītojamo, radot vidi laba un godīga cilvēka attīstībai.

2. Kārtība nosaka, kā tiek konstatēti un risināti konflikti vai vardarbība starp izglītojamajiem, starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kā arī starp pedagogiem un vecākiem (vismaz viens likumiskais pārstāvis) par izglītojamo pārkāpumu gadījumiem. Kārtībā arī nosaka konkrētas darbības, kas izstrādātas izglītības iestādei konflikta situāciju risināšanai, kā arī prevencijas pasākumus gadījumos, kad izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi saistībā ar iespējamu vardarbību pret sevi.

3. Problēmsituāciju risināšanā tiek ievērota konfidencialitāte. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likumā noteikto, informācija, kuru par izglītojamo ieguvīs izglītības iestādes darbinieks, ir ierobežotas pieejamības, un ziņas, kas jebkādā veidā varētu kaitēt izglītojamā turpmākajai attīstībai vai viņa psiholoģiskā līdzsvara saglabāšanai, nav izpaužamas. Visi ar konfliktu izmeklēšanu saistītie dokumenti glabājas pie izglītības iestādes direktora.

4. **Konflikts** šīs kārtības izpratnē ir pretēju vēlmju, interešu, viedokļu, pozīciju un mērķu sadursme, sacensība vai strīds starp atšķirīgi domājošiem indivīdiem. **Fiziska vardarbība** šīs kārtības izpratnē ir izglītojamā veselībai vai dzīvībai bīstams apzināts spēka pielietojums. **Emocionālā vardarbība** šīs kārtības izpratnē ir izglītojamā garīgo vajadzību ignorēšana, pašcieņas aizskaršana vai psiholoģiskā ietekmēšana, negatīvi ietekmējot viņa emocionālo attīstību. **Ņirgāšanās** šīs kārtības izpratnē ir vardarbības veids, kas ietver viena vai vairāku vienaudžu agresīvu uzvedību ar tīšu, naidīgu nolūku radīt ciešanas. Šāda uzvedība tiek īstenota, izmantojot spēku samēra atšķirību starp pāridarītāju, kurš ir ņirgāšanās iniciators, un upuri, kurš ir ņirgāšanās mērķis, kā arī tiek vairākkārt atkārtota ilgākā laika periodā, radot izteikti negatīvu ietekmi uz visām iesaistītajām personām.

II Konflikti starp izglītojamajiem

5. Ja konstatēts konflikts starp izglītojamajiem, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība (t.sk. ņirgāšanās: fiziskā, vārdiskā un sociālā ņirgāšanās, kiberņirgāšanās jeb ņirgāšanās interneta vidē), tiek veiktas šādas darbības:

5.1. klases audzinātājs (vai jebkurš izglītības iestādes darbinieks, kurš konstatējis konfliktsituāciju), novērš konfliktsituāciju un noskaidro notikušā apstākļus, uzklusot konfliktā iesaistītās puses un izvērtē, vai nepieciešams piesaistīt un saņemt palīdzību no atbalsta personāla (medicīnas māsas vai sociālā pedagoga). Ja konfliktu konstatējis izglītības iestādes darbinieks, nevis klases audzinātājs, tad viņš par notikušo informē klases audzinātāju;

5.2. klases audzinātājs tajā pašā dienā informē konfliktā iesaistīto izglītojamo vecākus par notikušo (telefoniski vai elektroniski), fiksējot sadarbību ar vecākiem “E-klasē”. Tajā pašā dienā klases audzinātājs informē par konfliktu skolas direktoru.

5.3. ja konflikta situācija nav atrisināta, klases audzinātājs informē par problēmām atbalsta personālu (sociālo pedagogu, medicīnas māsu), kuri lemj par nepieciešamajiem atbalsta pasākumiem turpmāku konfliktsituāciju novēršanai,

5.4. pamatojoties uz klases audzinātāja, atbalsta personāla sniegto informāciju un skolēnu paskaidrojumiem, izglītības iestādes direktors aicina konfliktā iesaistīto izglītojamo vecākus uz sarunu klātienē izglītības iestādē, kuras laikā cenšas konfliktu atrisināt.

5.5. Pēc notikuma izvērtēšanas, ja tiek konstatēts, ka arī turpmāk audzēkņa uzvedība apdraud savu un pārējo audzēkņu drošību, veselību un dzīvību, izglītības iestādes direktors, lemj par ārpusskolas institūciju speciālistu piesaistīšanu.

III Konflikti starp izglītojamo un izglītības iestādes darbinieku

6. Ja noticis konflikts starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kura rezultātā konstatējama fiziska vai emocionāla vardarbība pret pedagogu vai darbinieku, tiek veiktas šādas darbības:

- 6.1. izglītības iestādes pedagogs vai darbinieks iesniedz direktoram rakstisku iesniegumu par radušos situāciju;
- 6.2. izglītības iestādes direktors sazinās ar izglītojamā likumiskajiem pārstāvjiem un pārrunā situāciju, pēc nepieciešamības uzaicinot tos uz sarunu klātienē;
- 6.3. izglītības iestādes direktors organizē sarunu, kurā piedalās konfliktā iesaistītās puses, pēc nepieciešamības pieaicinot klases audzinātāju, direktora vietnieku izglītības jomā, atbalsta personālu situācijas skaidrošanai un konflikta risināšanai;

7. Ja noticis konflikts starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kura laikā izglītojamais informējis savus vecākus un vecāki pedagoga vai izglītības iestādes darbinieka rīcību novērtējuši kā nepedagoģisku (nepedagoģiski profesionālās ētikas pārkāpums), tiek veiktas šādas darbības:

- 7.1. izglītības iestādes direktora klātbūtnē vecāki veic pārrunas ar pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kurš ir iesaistīts konflikta situācijā;
- 7.2. ja vecāki ar pedagogu konflikta situāciju nevar atrisināt, tad:
 - 7.2.1. izglītojamā vecāki raksta iesniegumu par notikušo izglītības iestādes vadītājam detalizētai izvērtēšanai;
 - 7.2.2. izglītības iestādes direktors pieprasa rakstisku paskaidrojumu pedagogam vai izglītības iestādes darbiniekam;
- 7.3. ja konflikta situāciju nevar atrisināt, tad:
 - 7.3.1. izglītības iestādes direktors uz rīkojuma pamata izveido komisiju un izvērtē konfliktu, kuras sastāvā bez izglītības iestādes vadītāja ir vēl vismaz 1 pedagogs un 1 atbalsta darbinieks;
 - 7.3.2. tiek veiktas pārrunas atsevišķi ar izglītojamā vecākiem un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku; ja nepieciešams uz noslēguma sarunu pieaicina personu no izglītības iestādes dibinātāja, vietējās Bāriņtiesas vai Sociālā dienesta;
 - 7.3.3. pēc notikuma izvērtēšanas pēc nepieciešamības izglītības iestādes vadītājam ir tiesības pielietot disciplinārsodus (piezīme; rājiens), atstādināt darbinieku no darba vai izteikt darba uzteikumu;
 - 7.3.4. ja netiek konstatēta pedagoga vai atbalsta darbinieka vainojama rīcība, izglītības iestāde nosūta izglītojamā vecākiem motivētu skaidrojumu par darbinieka darbības izvērtējumu un atbilstību attiecīgiem normatīvajiem aktiem un ētikas principiem.

IV Izglītojamais neapmeklē izglītības iestādi saistībā ar iespējamu vardarbību pret sevi

8. Gadījumos, kad izglītojamais neapmeklē izglītības iestādi saistībā ar iespējamu vardarbību pret sevi, izglītības iestāde veic šādas darbības:

8.1. klases audzinātājs sazinās ar likumiskajiem pārstāvjiem, lai noskaidrotu skolas kavējuma cēloni;

8.2. kad izglītojamais ierodas izglītības iestādē, klases audzinātājs uzklausā viņa viedokli par situāciju;

8.3. klases audzinātājs sadarbībā ar citiem izglītības iestādes pedagogiem, sociālo pedagogu veic izglītojamā novērošanu klasē;

8.4. situācijas, par kurām klases audzinātājs nekavējoties ziņo atbalsta personāla speciālistiem un izglītības iestādes vadībai:

8.4.1. aizdomas, ka izglītojamais cieš no emocionālas vai fiziskas vai seksuāla vardarbības;

8.4.2. saņemta informācija, ka izglītojamais nav nakšņojis mājās;

8.4.3. klases audzinātājs pamanījis, ka izmainījusies izglītojamā uzvedība (piemēram, uzvedība kļuvusi izaicinoša, rupja, vai izglītojamais noslēdzies sevī, ir drūms);

8.4.4. klases audzinātājs konstatē, ka izglītojamajam nav sezonai piemērota apģērba, nepieciešamo mācību līdzekļu, izglītojamais nav paēdis.

9. Ja likumiskie pārstāvji ir informēti, bet kavējumi, kas, iespējams, saistīti ar vardarbību pret izglītojamo turpinās, klases audzinātājs trīs darba dienu laikā informē izglītības iestādes sociālo pedagogu un direktoru.

10. Atbalsta personāls (sociālais pedagogs, medicīnas māsa – pēc vajadzības) kopā ar klases audzinātāju un likumiskajiem pārstāvjiem analizē bērna kavējumu cēloņus un pieņem lēmumu par problēmas risinājumu, nepieciešamības gadījumā noslēdzot savstarpējās sadarbības līgumu.

11. Darba gaitā jāizvērtē vairāki problēmas cēloņi, kas var būt saistīti ar:

11.1. problēmām izglītības iestādē;

11.2. izglītojamā situāciju (veselības problēmas, mācību un uzvedības traucējumi, individuālas problēmas jeb pārdzīvojumi, kas saistīti ar attīstības vai traumatisko krīzi u.c.);

11.3. problēmām ģimenē.

12. Pēc informācijas apkopošanas, komandā tiek lemts par turpmāko sadarbību ar izglītojamā likumiskajiem pārstāvjiem un atbildīgo bērnu tiesību aizsardzības iestāžu piesaisti situācijas risināšanai.

**V Kārtība gadījumos, ja pedagogs un/vai izglītības iestādes darbinieks pret
izglītojamo izturējies fiziski un/vai emocionāli vardarbīgi**

13. Ja ir pamatotas aizdomas vai tiek saņemta informācija par pedagoga vai izglītības iestādes darbinieka iespējamu fizisku vai emocionālu vardarbību pret izglītojamo, jebkuram izglītības iestādes darbiniekam ir nekavējoties pienākums par to ziņot izglītības iestādes direktoram vai viņa pilnvarotai personai.

14. Izglītības iestādes direktors vai viņa pilnvarota persona, saņemot informāciju par iespējamu vardarbību:

- 14.1. nekavējoties nodrošina izglītojamā fizisko un emocionālo drošību izglītības iestādē;
- 14.2. fiksē notikumu rakstiski (iesniegums, paskaidrojumi, liecības, medicīniska informācija, ja attiecināms);
- 14.3. izvērtē situācijas nekavējošu risku izglītojamā drošībai;
- 14.4. nekavējoties ziņo Bērnu aizsardzības centram par iespējamu vardarbību;
- 14.5. nepieciešamības gadījumā informē Valsts policiju un Sociālo dienestu;
- 14.6. Bērnu tiesību aizsardzības likumā noteiktajos gadījumos pieņem lēmumu par attiecīgā darbinieka atstādināšanu no amata pienākumu pildīšanas, lai novērstu iespējamu apdraudējumu izglītojamajam.

15. Par notikušo nekavējoties tiek informēti izglītojamā likumiskie pārstāvji, nodrošinot informācijas konfidencialitāti un bērna interešu prioritāti.

16. Izglītības iestāde nodrošina:

- 16.1. izglītojamā aizsardzību pret atkārtotu iespējamu vardarbību;
- 16.2. emocionālu atbalstu (sociālais pedagogs, psihologs, medicīnas māsa – pēc nepieciešamības);
- 16.3. konfidencialitāti visām iesaistītajām pusēm.

17. Izglītības iestāde sadarbojas ar: Bērnu aizsardzības centru, tiesībsargājošām iestādēm, Sociālo dienestu, nodrošinot pilnīgu informācijas apriti normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

18. Darbiniekam, par kuru saņemta informācija:

- 18.1. ir tiesības sniegt rakstisku paskaidrojumu;
- 18.2. tiek nodrošināta nevainīguma prezumpcija līdz kompetento iestāžu lēmumam;
- 18.3. atstādināšana no darba pienākumiem ir preventīvs drošības pasākums, nevis disciplinārsods.

19. Pēc institūciju izvērtējuma un saņemto atzinumu pamata izglītības iestādes direktors pieņem lēmumu par turpmāko darba tiesisko attiecību turpināšanu, disciplinārsodu piemērošanu vai darba tiesisko attiecību izbeigšanu normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

20. Izglītības iestādē ir aizliegta jebkāda izglītojamā, viņa likumisko pārstāvju vai ziņotāja represēšana, iespaidošana vai diskriminācija saistībā ar ziņošanu par vardarbības gadījumu.

VI Noslēguma jautājumi

21. Izglītības iestādes direktors ir tiesīgs ar ikreizēju rīkojumu regulēt jautājumus, kas nav atrunāti šajos noteikumos, lai pilnvērtīgi un nepārtraukti tiktu īstenoti noteikumi par direktora un pedagoga rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība (t.sk. nīrgāšanās) pret izglītojamo.

22. Noteikumus iespējams mainīt vai papildināt pēc darbinieku, izglītojamo, likumisko pārstāvju ierosinājuma, saskaņojot tos Pedagoģiskajā padomē, Līdzpārvaldē vai Izglītības iestādes padomē.